

20 Tartu Keskkonnahariduse AASTAT Keskuse tegutsemist

Tartu loodusmaja eriväljaanne

Mõtisklusi asutajatelt

8. aprillil 2002 kirjutasid Tartu Keskkonnahariduse Keskuse asutamisotsusele alla Tartu linna, Eesti Maaülikooli, Tartu Veevärgi, Eestimaa Looduse Fondi, Eesti Ornitoloogiaühingu, Tartu Üliõpilaste Looduskaitseringi, Eesti Rohelise Liikumise ja Peipsi Koostöö Keskuse esindajad, luues nii aluse praegusele Tartu loodusmajas toimetavale mitmekülgsel keskusele, mis toob kokku nii lapsed, noored kui täiskasvanud. Keskuse loonud asutuste esindajad on saatnud sünnipäevaks enda tervitus- ja tänusõnad.

URMAS KLAAS
Tartu Linnavalitsus
Linnapea

TARMO TÜÜR
Eestimaa Looduse Fond
Juhatuse esimees

Kirjanik Hando Runnel on kirjutanud, et laenatud kandlega kaua ei mängi, laenatud leivaga lulli ei löö. Haridus ja õppimine, iseenda harimine ei ole aga kunagi laenuna saadud kaup, mida jupikaupa tagasi maksma hakatakse. Nii ei ole ka Tartu loodusmajas jagatav keskkonnaharidus laenuks antud, vaid kõik siin kogetav ja õpitav jääb igaveseks ajaks inimese südant ja hinge teenima. Ja eks sealtkaudu jõuab see ka maailma paremaks muutma. Aitäh teile.

Tartu loodusmaja on empaatia ja lugupidamise kasvutuba – sõbraliku, inspireeriva ja uudishimu teotava õhkkonnaga. Hinda me väga loodusmaja pere oskust õpetada kõige pisematele kahejalgsetele suutlikkust ja tahet märgata end ümbritsevat. Erinevate ettevõtmiste kaudu põimuvad märkamiste sisse faktid, seosed ja arusaamine, et inimene ei ole looduses kuningas, vaid üks liik teiste seas. Küllap on paljud oma elus kogenud, et lugupidamisel end ümbritseva vastu on iga päevaga üha suurem väärtus. On äärmiselt oluline, et just sellise väärtuspagasi inimesi jõuaks ja mahuks täiskasvanuna üha rohkem otsustajate laua taha. Jõudu, hea loodusmaja! Sind on väga vaja!

ARET VOOREMÄE
Eesti Maaülikool
Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi direktor

Tartu Keskkonnahariduse Keskusel on ühiskonnas kinda väga oluline roll – näidata majakana teed noorte keskkonnateadliku ning loodussõbraliku mõttelaadi kujundamisel. Tuhandetest noortest, kes Tartu loodusmaja huvikoolis oma teadmisi ja kogemusi on omandanud, on paljud valinud oma haridustee jätkamiseks ka Eesti Maaülikooli, kus õpingute fookus on bioressursside säästval kasutusel, toidu tootmisel ning ringmajandusel. Nii olemegi koos ühte asja ajamas, nüüd ja tulevikus.

TOOMAS KAPP
AS Tartu Veevärk
Juhataja

Iga tegu ja algatus keskkonnahariduse heaks on tulevikku vaatav ning vajalik. Tartu Keskkonnahariduse Keskus täidab väga tänuväärset rolli linlaste ja eeskätt noorte looduse tundma õppimisel ja keskkonnahoidlike hoiakute kujundamisel! Palju õnne ja jõudu toredale meeskonnale sellele missioonile jätkamiseks!

KUIDAS ME MAAILMA MUUTA EI TAHA

JANIKA RUUSMAA
Sihtasutuse juhataja

Omapärane kolmeharuline loodusmaja seisab Tartu kesklinna ja Karlova piiril Lille tänaval varsti pea 10 aastat. Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus, kes maja haldab ja tegevustega täidab, saab 20-aastaseks. Noorte naturalistide jaama loomisest, mis on sihtasutuse eelkäija, möödub järgmisel aastal 70 aastat. See on olnud pikk kasvamise ja kasvatamise teekond, mida mööda me kulgeme.

Tartu loodusmaja tähendab midagi palju enam kui maja. See tähendab eelkõige inimesi, kes siin töötavad – loodusmajakaid ja nende tehtud tegusid. Loodusmaja on, teeb, loob ja õpetab.

Õpetame märkama, et oskaksime hoida

Kõige vanem ja tuntuim haru on loodusmaja huvikool. Huvikoolis on 20 huviringi ja õpilasi alates esimesest eluaastast. Tegutseb beebiring, kus lapsed käivad koos vanematega. Eelkooliealistele on oma huviringid

ja kooliõpilastele vanusele ja huvidele vastavad. Kõige rohkem on huvikoolis loomahuvilisi lapsi. Väikestele pakuvad huvi ka loodusteaduslikud katsed ning loovust arendavad kunstiringid ja erinevad meisterdamisingid: puutöö, moedisain, tehnika taaskasutus. Kokku õpib loodusmaja huvikoolis igal aastal üle 500 lapse. Huviringide läbivaks teemaks on looduse märkamine ja tundmaõppimine, keskkonnasõbralik mõtteviis ja hooliv tegutsemine.

Loodusmaja head partnerid on koolid ja lasteaiad, kes tulevad siia õppima klasside ja rühmade kaupa. Siin toimuv õppetund on koolitunnist erinev: on põnevam keskkond, teised õpetajad, mitmekesised õppevahendid (mõni neist elus), õpitakse rühmades ning liigutakse ringi mõõtes, uurides, katsetades

Loodusmaja on ise üks elav õppevahend. Majas saab teada, milliseid ehitusmaterjale on kasutatud, ning uurida, millist looduslikust algallikast need pärit on. Samuti seda, kust tuleb loodusmaja elekter, kuhu kaob vesi ja mis saab siin tekkivatest jäätmetest. Töötame nii, et saaksime ise olla eeskujuks keskkonnasõbraliku töökeskkonna loomisel ja vastutustundlikul käitumisel. Korraldame koolitusi ja jagame oma kogemusi keskkonnasõbraliku töökeskkonna kujundamisel, eluviisi ja sündmuste korraldamisel.

Tartu loodusmaja – teeviit looduse juurde

Loodusmaja on loodud linna-inimese jaoks. See on koht Sulle, kes Sa oma kortermajas tunned rõõmu toailledest ja lemmikloomadest, naudid rohelust ja

kätte suuna, et iga inimene leiaks üles oma võimaluse loodusega sõbraks saada.

„Loodusmaja on turvaline koht metsikust loodusest võõrandunud linlasele, sest siin saab vahetult loodust katsuda, kuulata ja kogeda ilma, et peaks kartma puuke,“ andis üks külaskäija tagasisidet. Avastusrajad, perepäevad, külastusmärgud, elamuslikud sünnipäevad – need on lõbusas formaadis harivad sündmused, mis loovad võimaluse õppida ja kasvada koos perega looduse sõbraks.

Meie näitused on inspireeritud loodusest, loodust tutvustavad või tõlgendavad. Üha rohkem on kunsti, mis väljendab muret looduses toimuva pärast, juhib tähelepanu probleemidele ja meie vajadusele sellega tegeleda. Mitmete näituste juurde kuuluvad ka haridusprogrammid.

Iga libe loeb

Me ei soovi maailma muuta, vaid soovime oma Maad hoida. Püüame leida tasakaalu inimese soovide ja looduse vajaduste vahel nii, et me ei elaks järeltulevate põlvkondade arvelt. Selleks peab muutus toimuma meis endis, iga inimese sees. Õpime ise ja õpetame märkama otsuste ja käitumise tagajärgi, nägema seoseid nende vahel ning mõju loodusele. Meie tööriist sellel teel on haridus. Püüame leida viisid, mille abil vähendada muret laste ja lastelaste tuleviku pärast ning hoida meelekindlust oma väärtuste eest seismisel.

Ei tule teist ja paremat maailma me jaoks. Nii nagu ühtki tegu ei tõsta ümber.

(Doris Kareva)

ja vastuseid otsides. Nii saab loodusmajas selgeks eksootiliste taimede teekond meie toidulauale, uuritakse toidu energiat ja õpitakse tegema teadlikke valikuid. Võrreldakse õuemuru ja pargi elurikkust, õpitakse eristama söödavaid ja mürgiseid taimi ning kasvatama aedvilju. Need on ainult mõned näited.

jõe ääres jalutamist. See on koht ka Sinu jaoks, kes Sa soovid elada linnas loodustlähedast elu, kasvatada ise toidutaimi ning puhata oma aias. Ja Sinu jaoks, kes Sa rõõmustad esimeste rändlindude üle ja aidad siili üle tänava, aga ka Sinu jaoks, kes Sa seda kõike veel ei ole märganud. Tartu loodusmaja juhatab

Keskkonnaharidus – mitte ainult lastele

KATRIN JUHANSON

Külastuskeskuse juht

Tartu loodusmaja on alati laste õpetamise kaasanud ka nende perekondi, sest kõige tugevam positiivne eeskuju on ikkagi lähedase oma. Kui soovime oma lapsi õpetada keskkonnast hoolivateks inimesteks, siis peame selles harima ka vanemaid ning tihti vastupidi – lapsed inspireerivad ja omamoodi ka distsiplineerivad oma vanemate suhtumist ümbritsevasse (loodus)keskkonda.

Looduse ja loomade armastus ühendab põlvkondi, ilma et sellest iga päev aru saadaks või kiindumust üksteisega jagada osataks. Lapsed on tihti need, kes enda vanemad ja vanavanemad loodusmajja üha uuesti ja uuesti toovad. Aasta jooksul toimub regulaarselt perehommikuid, kalapüügi õppepäevi, filmi- ja loodusõhtuid, kus koos õppides, arutledes ja meisterdades on, mida hiljem kodus üksteisega jagada.

Perehommikud pakuvad mõnusat turvalist keskkonda ka mudilastele, kellele teiste laste seltskond veel hästi ei sobi. „Just lapsevanem oskab oma lapsele kõige sobivamas vormis ja arusaadavalts asju lahti seletada. Ning selleks, et oskaks lapse

küsimustele vastata ja neid õpetada, tuleb kõigepealt asjad ise endale selgeks teha,“ räägib perehommikute eestvedaja Tiina Lilleleht. Koos vanematega õppimine võib lastele pakkuda suuremat turvatunnet ja kindlust ning harjutada huviringide jaoks iseseisvust.

Aastatega on mõndagi muutunud. Kui traditsiooniliselt töid perehommikud majja ikkagi pigem emasid, siis viimastel aastatel on aina enam ka isasid. Sarnast nihet märkab ka Tartu

vaimustunud ja nii hoogu läinud, et laps jääb ise kõrvalt vaatama. Näiteks laste sünnipäevaprogrammil unustavad vahelised oma suunava rolli ja asuvad ise hasardiga vooluringi ülesannet lahendama. Ka on juhtunud, et kodus on hakatud jäätmeid liigiti sorteerima just tänu lapse nõudmisele, sest koolitunnis ja loodusmaja õppeprogrammil käies on selle olulisus selgeks saanud.

Kuna tänapäeva lastele ja noortele on keskkonnateemad

Lapsed on tihti need, kes oma vanemad ja vanavanemad loodusmajja üha uuesti ja uuesti toovad.

loodusmaja kalapüügi päevade eestvedaja Maris Mägi, kes ütleb, et kui varem olid kalastuspäevad populaarsemad isade seas, siis osalejate hulgas on ka üha rohkem emasid. See on hästi vahva, sest paljud emad ütlevad, et nad on elus esimest korda kalal ja hirmasasti kardavad kala katsuda või ussi konksu otsa panna.

Tartu loodusmaja töötajatel on palju toredaid lugusid sellest, kuidas lapsevanemad on mõnest lastele mõeldud tegevusest

väga südamelähedased, siis mõjutavad nad ka oma vanemaid rohkem kui varem. Eri põlvkondadest ja teistel ajastutel kasvanud lapsevanemad ei ole veel lahti mõtestanud, kuidas nende tarbimisvalikud tegelikult meid ümbritsevat keskkonda mõjutavad.

Just laps on see, kes võib avada nende silmad ja selgitab, miks võiks eelistada palmiõlivaba jäätist, miks juua kraanivett või asju parandada, selle asemel, et need ära visata.

Side loodusega algab metsas käimisest

LIINA VAKRÕOM

Kommunikatsioonispetsialist

Kuigi Tartu loodusmaja on ikka asunud kesklinna vahetus läheduses, on laste ja noorte loodusesse viimine olnud alati tähtis. Metsa, rappa või Eesti jugadele jõuavad nii loodusmaja huvikooli laagrid kui ka õppeprogrammidel käivad koolid ja lasteaiad.

Juhendajatel on tore näha, et ka nutiajastul paneb looduses toimuv ikka veel laste silmad uudishimust ja üllatusest särada. Samal ajal on tugevalt märgata laste loodusest kaugenemist, teadmiste ja julguse

kadumist loodusega suhtlemisel. Kardetakse kõike, mida ei tunta. Linna õppeasutuses ei piisa ka metsa asendamisest pargi või õuealaga, sest mitmekesiseid elukooslusi sealt ei leia. Seda, mis tunde tekitab vihmaussi vingerdamine peopesal, rähni märkamine kõrgel puu otsas, põdrajälje suuruse võrdlemine enda jala suurusega või lau-ka sügavuse mõõtmine, ei saa emotsionaalselt klassiruumis lavastada. Loodusega ühendumiseks tuleb seda kõigi viie meelega korraga tunda ja see saab juhtuda ainult õues.

Ka nii keerukas süsteemis kui loodus ise, saab õppida mär-

kama selle üksikosi – kuidas rohi ei ole ainult üks taim, vaid mitukümmend erinevat. Kuidas mets on omavahel võrgustikuks põimunud, kus surnud puust saab seenele ja mardikale toit. Kui klassiruumis saab laps uurida ainult üht etteantud pilti või kuivatatud taime peopesas, siis looduses tuleb tal see ise üles otsida. Kui oled midagi ise otsustanud metsas üles leidnud ehk õppinud märkama, siis õpid ka sellest hoolima. Nii juurdub igas lapses loodushoiu seeme.

Loodusmajal on olnud õnn käia paljude Tartu õpilastega looduses. Olgu selleks siis mitusada Kristjan Jaak Peterso-

ni Gümnaasiumi noort Saare järve õpperajal või Ülenurme Gümnaasiumi kõik algklassid Vapramäe ja Viti-palu matkaradadel, kokku üle 8000 lapse aastas. „Kui mõned koolijuhid kahtlesid 25 aastat tagasi, kas tundi-de ajast metsapäevadel käia pole ikka õppeaja raiskamine, siis peagi muutus see ja nii on õnneks tänaseni. On hea näha, kuidas praegused õpetajad märkavad ja väärtustavad õppeprogrammide osa laste õpioskuste kujundamisel ja sotsiaalsete pädevuste arendamisel,“ võtab lootusriikka pildi kokku pikaaegne programmide koordinaator Helle Kont.

Tartu loodusmaja pakub koolidele ja lasteaiadele õppekavade rikastamiseks aktiivõppeprogramme.

Loodusmaja 47 õppeprogrammi on läbinud riikliku hindamise ning saanud kvaliteedimärgise „Läbimõeldud programm“

Aitame muuta ettevõtteid, asutusi ja kohalikke omavalitsusi

PÄRISILT ROHELISEMAKS

MARIS MÄGI

Koolitusjuht

Oma tegutsemisaastate jooksul oleme keskkonnasäästlikuma eluviisi juurde suunanud eelkõige lapsi ja peresid. Arvestades seda, et inimesed veedavad töö juures umbes kolmandiku oma päevast, näeme rõõmuga, et järjest suureneb ka ettevõtete, õppeasutuste ja kontori huvi keskkonnasäästlikuma toimimise vastu.

Kui näiteks tööstusettevõttega võrreldes võib ühe kontori töö tunduda suhteliselt väikese keskkonnamõjuga, on ka kontoris päris palju ära teha. Ettevõtteid, kes soovivad alustada tervikliku lähenemisega keskkonnasõbralikumale töökeskkonnale, saame toetada koolitusega „Keskkonnasõbralik kontor“, kus jagame loodusmaja enda kogemusi ja töötavaid lahendusi.

Tartu loodusmaja ise on aastaid järjepidevalt ja terviklikult tegutsenud rohelisema töökeskkonna loomise nimel. Printeripaberina vaid ümber töödeldud paber, trükkidodadest saadud paberijäätide kasutamine, taastuvenergia ostmise ja ka ise päikesepaneelide abil energia tootmine, vihmavee kogumine taimede kastmiseks ja kilpkonnabasseini täitmiseks on mõned näited. Ilmselt olime üks esimesi asutusi, kes hakkas oma õuealal kompostima. Lisaks aitavad meil biojätmetega toime tulla vermikompostid ehk tubased vihmaussidega kompostikastid, keda me külalistele hea meelega tutvustame.

Keskkonnasõbraliku kontori koolitustel tuginemegi suuresti oma kogemustele ja Euroopa Rohelise Kontori süsteemile, mis pakub kontoripõhistele organisatsioonidele hea raamisti-

ku ringmajanduse põhimõtete süsteemseks rakendamiseks. Koolitusel käsitleme ühe kontori tegevuste eri aspekte: energia- ja veekasutus, ostud ja hanked, jäätmekäitlus, transport, ürituste korraldamine ja toitlustus. Üheskoos töötajatega leitakse võimalused keskkonnajalajälje vähendamiseks.

Ettevõtetele, kes soovivad põhjalikumalt tegeleda oma jäätmekäitlussüsteemiga alates jäätmetekke vähendamisest kuni taaskasutuseni, pakume jäätmekoolitusi. Tartu linna ettevõtetele, korteriühistutele, haridusasutustele ja kõigile huvilistele on jäätmekoolitused tasuta, neid toetab Tartu Linnavalitsus.

Loodusmaja talveaed pakub rohkest haid näiteid keskkonnasõbralikest lahendustest

JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISEST AINUÜKSI EI PIISA

Rohelise kooli programm laiendab arusaamu keskkonnahoidlikkusest

EEVA KIRSIPUU-VADI

Rohelise kooli programmi Eesti koordinaator

Kui korraldada tänavaküsitlus ja uurida, mida keskkonna heaks tehakse, siis vastavad paljud, et sorteerivad prügi. Kuidagi on meil Eestis nii kujunenud, et keskkonnahoidliku eluviisi keskseks osaks arvatakse olevat just jäätmete liigiti kogumine. Irooniliselt kombel on see endiselt tegevus, mida sugugi mitte kõik inimesed ega asutused, sh õppeasutused, ei tee.

Milline võiks siis olla üks tõeliselt keskkonnasõbralik eluviis õppeasutuses? Kust üldse saada teavet ja ideid, mida teha või tegemata jätta? Eestis kasvab nende teemadega tõsiselt tegutseda tahtvate õppeasutuste arv. Tuge ja vastuseid neile küsimustele, samuti keskkonnalaase süsteemse mõtlemise arengut ja käitumise muutust toetab roheline kooli programm. See

rahvusvaheline programm, mida leiab EcoSchools Globali nime alt enam kui 70 riigist üle maailma, annab koolile ja lastele 7-sammulise tegevusjuhise. Ühiselt õpilaste ja lastega vaadatakse otsa, milline on hetkeolukord ja mida tuleks teha teisiti. Kas teame, kes meil õuealal elavad, kasvavad ja kuidas saame elurikkust suurendada? Kui palju tekib meil toidujäätmeid, kuidas neid vähendada ja mis neist saab? Kust tuleb meie elektrienergia? Koolides on just õpilased need, kes saavad võimaluse muutusi nüüd ja kohe ellu viia! Rohekooliga liitunud pea 180 õppeasutusele mõeldud võrgustiku seminarid aitavad end kursis hoida uute keskkonnateadmistega ja näha seoseid. Ühiselt iseenda, õpilaste, laste ja kogukonna keskkonnavaline harimine on võti muutuste juurde.

Tartu loodusmaja koordineerib Eestis kahte väga olulist rahvusvahelist koostöövõrgustikku, mille tegevused on otseselt suunatud sellele, et kasvatada järgnevate põlvkondade keskkonnateadlikkust, toetada säästlike hoiakuid ning õpetada lastele vajalikke oskusi muutuste märkamiseks ja uurimiseks neid ümbritsevas keskkonnas.

Rahvusvaheline koolide koostöövõrgustik õpetab väärtuspõhiselt tegutsema ja üheskoos elama

MARIA IVANOVA

UNESCO ühendkoolide võrgustiku Läänemere Projekti koordinator

UNESCO ühendkoolide võrgustiku Läänemere Projekt loodi 1989. aastal, et ühendada Läänemereäärsete riikide kooliõpetajaid ja õpilasi eesmärgiga tegutseda koos jätkusuutlikuma tuleviku nimel.

Kui algselt olid programmi tegevuste keskmes keskkond ja loodusainete õpetamine, siis aja jooksul – ka võrgustiku rahvusvahelisusest lähtudes – on programm avardunud ning lisaks keskkonnahariduslikele tegevustele pööratakse tähelepanu kultuuridevahelisele õppimisele ning meie elu ja tegemiste sotsiaalsele dimensioonile. Koolide tegevusi viiakse ellu käsikäes ÜRO kestliku arengu eesmärkidega.

Üks nendest eesmärkidest on kvaliteetne haridus: õpilaste toetamine nii teadmiste, oskuste, väärtuste ja hoiakute omandamisel.

Igal aastal toimuvad õpetajatele ja õpilastele rahvusvahelised ühis-tegevused ja laagrid, kus jagatakse parimaid praktikaid ja õpitakse koos. Noortel on nendes tegevustes aktiivne roll oma õppekogemuse kujundamisel. Näiteks väikesaare Årø laagris korraldavad noored teistele osalejatele enda ettevalmistatud töötuba ning osalevad diskussioonides.

Koolide tegevusi viiakse ellu käsikäes ÜRO kestliku arengu eesmärkidega.

Laagri osalejad läbi aastate on toonud esile seda, et nende jaoks on tähtis kuulda teistest riikidest eakaaslaste arvamusi ja õppida koostööd tegema. Sellised kogemused avardavad õppijate maailma ja aitavad paremini globaalseid seoseid luua ning kohalikul tasandil vastutustundlikumalt käituda.

2015

Rahvusvaheline õpilaskonverents Läänemere riikidele

2014

Uus logo: Tartu loodusmaja visuaalne identiteet

2017

Saime Euroopa Rohelise Kontori sertifikaadi

2016

SA osales Teadushuvihariduse Liidu asutamisel

2019

Asusime koordineerima Rohelise kooli programmi Eestis

2018

Pälvisime keskkonnamärgise Roheline lipp

2020

SA sai Foundation for Environmental Education liikmeks

2021

Meie esimene e-huviring

Meenutusi endistelt ja praegustelt loodusmajakatelt

OTT MAIDRE

Hugo Treffneri Gümnaasiumi bioloogiaõpetaja, loodusmaja huvikooli endine õpetaja

Kui ma magistriõpingute ajal maabusin Tartu loodusmaja huviringi juhendama, siis oli see minu esimene töökoht õpetajana. Loodusmaja pakkus mulle nii palju võimalusi ja arenguid igas suunas – õpetaja, inimese ja töökaaslasena.

Loodusmaja tulen rõõmuga tagasi ja meenutan endale alati, et suurimad õpetajad olid mulle just loodusmaja inimesed, kes õpetasid, et kui sa ei tea, mida oma elus teha, siis tee seda, mida süda käsib teha.

LIISGREN PÄRNSALU

Tartu loodusmaja huvikooli juhendaja ja huvijuht

Tartu loodusmaja on koht, kus õpetajana tunnen isegi kõige tormakamal päeval rahu ja vaikust ning saan olla mina ise. Tulen päriselt suurima heameelega tööle, sest tean, et mind ootavad muhedad töökaaslased ja kõige ägedamad õpilased.

Tihti, kui seikleme koos lastega talveaia lopsakate taime vahel tunnen, et olen justkui sattunud teise maailma, kus võimalused on piirideta. Siin on loodus, mis laseb mul põgeneda linnaelust, et taaskord hingata ja kasvada.

AUGUST KREEM

Perepäevade külastaja

Loodusmaja on väga äge koht! Käime siin pojaga perepäevadel ja mulle meeldib, et loomatoas elavad omamoodi kogukondlikud koduloomad, keda lapsed saavad vaadata, veidi hoolitseda nende eest ja saavad näiteks jänkule ise porgandit anda. See on päris hea lahendus, kui sul pole võimalik endale koju loomi võtta, aga lastele tahaks neid ju ikka tutvustada.

Tahaksime loodusmajas kasvõi igal nädalavahetusel käia, kui ainult saaks.

ELIISE MARI OJANURME

Tartu loodusmaja looduseõprade huviringi õpilane

Mulle meeldivad väga-väga taimed ja sellepärast käinigi loodusmajas ringis. Õpetaja Pille-Riinuga on alati väga tore. Mulle meeldib kõik taimede juures, tahaksin tulevikus nende kohta veel rohkem õppida.

Minu lemmik taim meie talveaias on hibiskus ja ta meeldib mulle ka siis, kui ta ei õitse, sest tal on hästi ilusad rohelised ja väikesed oksad. Ma ei oskagi loodusmajale midagi sünnipäevaks soovida, sest minu meelest on praegugi loodusmaja täiuslik.

TORMI KALLE

Tartu loodusmaja seiklusliku matkaringi õpilane

Loodusmaja huvikooli matkaringis käimise puhul meeldivad mulle momendid, kus saan ennast ületada ning mugavustsoonist vahel välja tulla, näiteks merel tormiga purjetamisel. Pärast tõsist pingutust järgneb rahulolu ja tunne, et olen jälle ennast ületanud – see on mõnus.

Kõik, kes soovivad oma ellu teatud määral ekstreemsust ja seiklusi ning sealjuures kustumatuid mälestusi, siis loodusmaja matkaring on selleks ideaalne valik!

PUNAKÕRV-ILUKILPKONN

Loodusmaja talveaia elanik ja basseiniüramiidi boss

Meid elab siin lausa viis tükki ja oleme selle maja luksusbasseinis elanud juba kaheksa aastat. Aga mina ja kollakõrv mäletame küll, kuidas zooloogiaringi õpilased ostsid meid enda taskuraha eest juba eelmise aastatuhande lõpus. Oleme tegelikult kõige populaarsemad töötajad loodusmajas, seda teavad kõik. Siin on üpris mõnus mulistada ja peesitada, toit tuuakse ette ja lapsed tulevad meid alati esimesena vaatama. Ma arvan, et olen enda kutsumuse ainukese kilbiga loodusharidustöötajana leidnud, tõesti!

Õpetajad ammutasid näituseks loomeindu PABERIST JA VARJUDEST

Tartu loodusmaja saalis on aprillis avatud huvikooli kolme õpetaja Annika, Aili ja Ülle ühine loomenäitus, mis keskendub paberile, valgusele ja kevade ootusele. Näituse autoreid ühendab kirg kunsti ja looduse vastu ning see näitab hästi, kui mitmekülgsete annetega paljud loodusmaja töötajad on.

Eelkooli laste loomeriingi õpetaja Ülle Kaasik on õppinud Tartu Kunstikoolis ja illustreerinud erinevaid õpikuid ja plakateid. Ülle näeb paberit põneva iseloomuga materjalina, mis inspireerib katsetama eri kihtide, väljalõigete ja tekkivate var-

jude juhuslikkusega. Huviringi „Loodus kunstis“ juhendaja Annika Pakk tegeleb vabal ajal sisekujunduse ja tootedisainiga ning avastas enda jaoks meditatiivse paberi valmistamise võlu juhuslikult. Annika sõnul on loovuse ja looduse ühenduses õnnelik olemise võimalus. Loodusesõprade ringi juhendaja Aili Elts on paberi graafikaga tegelenud ligi 10 aastat ja peab end sahtlipõhja kunstnikuks. Aili sõnul on paberi lõikamine sarnaselt maalimisega paeluv, sest loodusmotive ja loomi välja lõigates on iga töö isemoodi ja kordumatu.

Loodusmaja huviringide õpilased andsid talveaia taimedele hääle

Sihtasutuse sünnipäevaks valmis hariv ja omanäoline audiogiid, mille abil saavad külastajad tutvuda erinevate tarbetailadega, mida kasutame toiduks ja mille viljad on söödavad. Kokku on huvikooli õpilased andnud enda lustikud hääled üheteistkümnemale taimedele, nende hulgas nt ananass, banaan, avokaado.

Giidide leidmiseks korraldati huvikooli õpilaste hulgas lausa konkurss, kus valiti välja kõige andekamad, kes suutsid end rääkivaks troopiliseks viljaks kujutada. Lõpuks andsid audiogiididele hääle kuus õpilast

keskkonnasõbraliku disaini ja loodusesõprade huviringist.

Idee eestvedaja ja loodusmaja töötaja Helle Kont ütles, et talveaia audiogiidi idee on tal juba mitu aastat mõttes olnud. „Tartu loodusmaja talveaias kasvab üle 150 taksoni taimed ning oleme juba tükk aega ka üksikkülastajale soovinud paremini kättesaadavaks teha infot siin kasvavate liikide kohta“. Söödavate taimede ringkäik talveaias on audiogiidide sarjas alles esimene. Järgmisena on tulemas ka maitsetaimede ja tootaimede eri.

Lastele ja peredele

Koht, kus loodust avastada ning huvitavalt ja harivalt aega veeta

Töökollektiividele ja sõpruskondadele

Inspireerivad ruumid koolitusteks, konverentsideks ja sündmusteks

Õpilastele ja õpetajatele

Koolitunde rikastavad ning aktiivõppemeetodeid kasutavad õppeprogrammid

www.tartuloodusmaja.ee

Tartu loodusmaja

Lille 10
51001 Tartu
info@tartuloodusmaja.ee
+372 736 6120

E–R 10–18
L–P suletud

Suvekuudel
T–R 10–18, L 11–16

f tartuloodusmaja

#teeviitloodusejuurde

Tartu loodusmaja – teeviit looduse juurde!